

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

18 грудня 2023 року

Засідання веде Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, добрий день! Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шановні колеги, сьогодні в порядку денному 9 питань.

Перше. Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності.

Друге. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України "Про адміністративну процедуру".

Третє. Про проект Закону про внесення змін до статті 60-2 Кодексу законів про працю України щодо дистанційної роботи.

Четверте. Про проект Закону про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо удосконалення правового регулювання окремих питань надомної та дистанційної роботи.

П'яте. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

Шосте. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності" щодо вдосконалення процедури передачі окремого індивідуально визначеного майна (крім нерухомого майна) з державної у комунальну власність.

Сьоме. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про авторське право і суміжні права" для забезпечення та реалізації освітнього процесу.

Восьме. Про конкурсний відбір на іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук на 2024 рік.

Дев'яте. Різне.

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу проголосувати. Хто за порядок денний?

_____ . ...за.

_____ . ...за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто проти? Хто утримався? Немає.

Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногolosно.

Отже переходимо до першого пункту порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності (реєстраційний номер 10307). Доповідачем є голова комітету, автор законопроекту. Співдповідачем є Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету.

Отже, шановні колеги, тоді розпочнемо з мене. Ви пам'ятаєте нашу давню історію з пріоритетами розвитку науки, інноваційної діяльності. Декілька років ми з вами наприкінці кожного року продовжуємо дію пріоритетів, які має затверджувати Верховна Рада, а подавати Кабінет Міністрів, і завжди це нам доставляє неприємні емоції: і нам і Верховній Раді. Тому цього року, ви пам'ятаєте, ми всі зібралися на робочу групу і вирішили, що ми один раз зробимо один проект закону, який буде діяти до кінця воєнного стану плюс один рік. І власне цим проектом закону ми ще раз продовжуємо пріоритети до кінця воєнного стану плюс один календарний рік після його закінчення. Додаємо туди найголовніший пріоритет, якого раніше не було, сектор національної безпеки і оборони, для того щоб ми могли державні кошти державного бюджету направляти саме на ці розробки. І даємо Кабінету Міністрів доручення протягом шести місяців внести пакет документів, пакет законів, який буде регулювати визначення подальших пріоритетів науки й інноваційної діяльності. Всі члени комітету від всіх фракцій підписали цей проект закону. Цей проект закону є компромісним, про це є домовленість з Верховною Радою, що ми його приймемо. Отже, шановні колеги, це щодо самого законопроекту.

З експертними висновками вас ознайомить Валерій Вікторович Колюх. Пане Валерію, будь ласка, вам слово як голові підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Добрий ранок, шановні колеги. Дійсно, ми внесли проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності (реєстраційний номер 10307). Це було компромісне і мудре рішення продовжити дію по суті старих пріоритетних напрямів науки і інноваційної діяльності, добавивши туди напрямок національної безпеки та оборони. І всі члени комітету підписали цей законопроект, тому що це було зроблено після робочої наради з Міністерством освіти та науки, ми, в принципі, розуміли всі і прийняли таке рішення.

Слід зазначити, що до комітету надійшли висновки заінтересованих відомств і сторін, вони майже всі позитивні, тобто схвальні, підтримують даний законопроект. Єдине, що є зауваження Міністерства освіти та науки, а також це зауваження існує й у висновках Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради щодо строків цієї дії пріоритетних напрямів після скасування або припинення дії воєнного стану. Тому всі дійшли до висновку, що потрібно чітко зазначити строк дії і вписати норму до 31 грудня наступного року після скасування або припинення дії воєнного стану. Тобто по суті зауваження є тільки до строків дії цього закону.

Тому на засіданні підкомітету з питань науки та інновацій було прийнято рішення, яке рекомендовано для ухвалення Комітетом з питань освіти і науки та інновацій. По-перше, включити даний законопроект до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України. Друге, підтримати даний законопроект за основу та в цілому. Проте абзац шостий пункту першого розділу I законопроекту викласти в такій редакції, а саме: "визначити пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки на період до припинення або скасування дії воєнного стану, який введений відповідним Указом Президента та затверджений Законом України. Термін дії - щодо 31 грудня наступного року після цього".

Тобто таку пропозицію ми врахуємо, я думаю, під стенограму це можна озвучити, під час розгляду проекту даного законопроекту на пленарному засіданні і прийняти за основу та в цілому. Дякую. В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Так, справді було таке зауваження від ГНЕУ і від Міністерства освіти, ми його врахуємо комітетською правкою.

Чи є бажанчі виступити по цьому проекту закону? Бачу, пан Бандурка.

Будь ласка, Олександр Маркович, Національна академія правових наук.

БАНДУРКА О.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Ми дали розгорнутий науково-правовий висновок Національної академії правових наук України щодо законопроекту, який розглядається. Я просив би і вас, Сергію Віталійовичу, і депутатів з ним детально ознайомитися.

Але зараз я хочу сказати, що Національна академія правових наук в цілому підтримує прийняття Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, але просимо в подальшому врахувати пропозиції та зауваження для вдосконалення законодавства в сфері пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, орієнтуючись на те, що головним пріоритетом є національна безпека і оборона України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Марковичу.

Шановні колеги, хто бажає виступити по цьому проекту закону? Позицію Міністерства освіти і науки напевно нам обов'язково треба заслухати. Пане Денисе, добрий день. Будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Добрий день, шановні колеги. Дякую за можливість. Це дійсно надважливий законопроект. І ми дійсно десь досягли цієї компромісної позиції разом з комітетом по продовженню терміну дії чинних пріоритетів, а також до включення головного наразі пріоритету, це безпеки і оборони. В той же час прийняття цього продовження, вже чергового, буде потребувати від всіх нас: і від міністерства, і від депутатів, від наукової громадськості – зміни парадигми і підходів взагалі до поняття, що таке пріоритет.

Нам нарешті потрібно спробувати відв'язати абсолютно все фінансування, яке зараз прив'язано до пріоритетів, від цього законопроекту. Тому що інакше, щоб ми не робили, він буде не пріоритетним, а достатньо широким. Нам потрібно

спробувати пріоритети зробити пріоритетами з додатковим окремим фінансуванням і щоб цей законопроект майбутній запрацював.

В цілому Міністерство освіти, ще раз повторює, підтримує продовження дії до 31 грудня року наступного за роком припинення воєнного стану в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Чи є бажані? Іване Григоровичу, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую, Сергію Віталійовичу.

У нас може бути одна проблема – по суті заступник міністра її висвітлив. У нас зараз буде експертна рада і вже попередньо я знаю, що в нас є, ви знаєте, які фахівці, які думають, що вони найглибше розуміються на цій темі, не вникаючи в те, що це тимчасове рішення для того, щоб ми зберегли фінансування наукових програм, наукових установ і так далі.

Тому, Сергію Віталійовичу, в мене зараз буде велика дискусія, щоб ми все-таки проголосували в першому і в другому читанні одночасно. Але проблема, яку ви підняли, яку щойно колега підняв, вона дійсно є, бо ми вже четвертий раз, мабуть, чи п'ятий раз "позичаємо очі у Сірка", виходячи на трибуну Верховної Ради, і продовжуючи те, що продовжувати не треба, бо життя зовсім інше за вікном і ми це розуміємо. Тому буде велика проблема, Сергію Віталійовичу, по першому і другому читанню одночасно.

Я постараюся зробити все можливе і неможливе. В нас зараз починається засідання експертної ради. Я вибачаюсь, я підтримую. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

Я сподіваюсь на ваш авторитет у фракції, тому що у нас ввечері буде Погоджувальна рада і дуже хотілось, щоб ми його прийняли за основу і в цілому обов'язково в цьому році. Дуже дякую.

Колеги, чи є ще в когось бажання виступити? Немає заперечень у інших міністерств, у інших стейкхолдерів, у Міністерства економіки? Немає.

Окей, колеги, тоді, з вашого дозволу, переходимо до прийняття рішення. Отже ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше, рекомендувати

Верховній Раді відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України (реєстраційний номер 10307) до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Відповідно до пункту першого частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України (реєстраційний номер 10307) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та техніко-юридичних правок.

Пропозиції комітету були озвучені Валерієм Вікторовичем і є в проекті рішення комітету.

Доповідачем від комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України голову підкомітету з питань науки та інновацій комітету Валерія Вікторовича Колюха.

Хто – за, прошу проголосувати?

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

_____ . ...за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто проти? Хто утримався? Немає.

Рішення прийнято одногосно. Дякую, колеги.

Переходимо до пункту другого порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України "Про адміністративну процедуру" (реєстраційний номер 10161), поданий Кабінетом Міністрів України.

Доповідачем є представник уряду. Співдоповідачем – Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

Будь ласка, хто від уряду? Немає? Тоді питання знімається з порядку денного, раз представника уряду, який має доповідати цей проект закону, немає.

Переходимо до третього пункту порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до статті 60-2 Кодексу законів про працю України щодо дистанційної роботи (реєстраційний номер 10164).

Шановні колеги, якщо ви не заперечуєте, я пропонував би об'єднати це з наступним пунктом – це альтернативний проект закону. Про проект Закону про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо удосконалення правового регулювання окремих питань надомної та дистанційної роботи. Немає заперечень?

Якщо немає, то об'єднаємо третій і четвертий пункт і одночасно їх розглянемо.

Співдоповідачами мають бути пан Володимир Мороз – автор законопроекту. Чи є він з нами сьогодні? Немає.

І пані Галина Миколаївна Третьякова – автор законопроекту альтернативного. Теж немає.

Тоді, Сергію Валерійовичу, вам слово як співдоповідачу.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, ми обидва законопроекти розглянули з вами на засіданні підкомітету на минулому тижні. Тому я так коротко щодо того, що про ми говорили і до чого дійшли, і винесу на наш спільний розгляд проект рішення комітету. Ці два законопроекти намагаються удосконалити питання надомної та дистанційної роботи. І Міністерство освіти і науки України один з законопроектів – це 10164 – підтримує за умови доопрацювання, а законопроект 10164-1 (альтернативний) не має пропозицій та зауважень до законопроекту.

Інший стейкхолдер, такий як Мінфін, зауважує, що проект 10164 не підтримує, зазначаючи, що реалізація законопроекту матиме вплив на показники державного та місцевих бюджетів, а в законопроекті не вказано про джерела цих змін. Мінекономіки України підтримує основний законопроект за умови доопрацювання.

Відповідно до цього є пропозиція основний законопроект, законопроект 10164 за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. А що стосується законопроекту

10164-1, підкомітет зауважує, що є декілька речей, які потребуватимуть, скажемо так, внесення змін, якщо цей законопроект буде прийнятий в першому читанні, до другого. Зокрема не вказані певні категорії дітей громадян України, які навчаються очно, які навчаються в онлайні, також немає фактично різниці між двома формами набуття освіти, які в реальності існують. Це онлайн освіта, дистанційна форма, точніше, здобуття освіти і ті школи, які працюють у змішаному форматі. А це значить, що великий відсоток часу, іноді набагато більше ніж 50 відсотків часу, діти реально перебувають в онлайні і батьки мають, хтось із батьків мають знаходитися поруч з дітьми.

Третє, це дуже теж важливе, що потребує врегулювання, це історія, пов'язана з тим, де і як перебувають діти, коли навіть якщо школа в дистанційній формі, у зв'язку з повітряною тривоною, яка розпочалася до початку занять і триває декілька годин, а це максимально актуально для тих регіонів, які знаходяться відносно недалеко від зони бойових дій.

Далі в нас тут в законопроекті йдеться виключно про дітей, які здобувають повну загальну середню освіту, ми не маємо нехтувати тими дітьми, які знаходяться і навчаються, перебувають у дитячих садочках.

І в нас невеличка така вже косметична правка – це та історія, що не тільки в закладах загальної середньої освіти діти здобувають загальну середню освіту. Є в нас, їх небагато, але треба враховувати заклади, наприклад, вищої освіти або фахової передвищої, які мають в своїй структурі гімназію, в якій діти до 14 років здобувають базову середню освіту.

Розглянувши все це, підкомітет рекомендує комітету щодо Закону 10164, як я вже казав, направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання, а ось альтернативний законопроект 10164-1 рекомендується щодо розгляду в першому читанні прийняти його за основу та доопрацювати до другого читання з врахуванням пропозицій, висловлених у цьому висновку. Дуже хотілось, щоб ці висновки робили не тільки народні депутати під час роботи в підкомітеті, а і профільне міністерство зауважило на ці дуже важливі речі. Мене зокрема здивувало, що Міністерство освіти і науки України повідомило, що в межах компетенції не має пропозицій та зауважень. Я тільки що висловив мінімум 5, які дуже суттєво впливатимуть на освітній процес в онлайні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Валерійовичу.

Колеги, хто хоче долучитись до обговорення? Будь ласка, пані Оксано.

_____. Науковий комітет Нацради, значить, цей законопроект не проходив через науковий комітет. Тим не менше, тут є важливе питання, яке стосується науки, тому що дистанційна робота стосується науковців, які виїхали за кордон, наукової діаспори, а також викладачів в закладах вищої освіти.

Я би запропонувала розглянути можливість дистанційної роботи для такої категорії, тому що ми втрачаємо науковців, які виїжджають, і в спосіб, дозволивши їм дистанційну роботу, в тому числі проведення наукових досліджень і викладання пар, ми би залишили зв'язки для них з Україною і ми би мали можливість розраховувати на їхнє повернення після війни. Тому я би хотіла додати, коли буде закон на доопрацюванні, можливість, принаймні поставити на обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Оксано, навряд чи, тому що в нас це регулюється, одна конкретна стаття, яка стосується власне дистанційної освіти. І питання в тому, що я не впевнений, що головний комітет зможе за Регламентом влізти в іншу статтю, бо це буде напевно регулювання іншої статті.

_____. Це про батьків і дітей до 14 років?

_____. Да, я розумію, що по процедурі це, скажемо так, на даний момент неможливо, але я хотіла підняти це питання, щоб ... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тим більше, що ми не головний комітет.

Пані Оксано, в мене є зустрічна пропозиція. А дайте нам, будь ласка, якщо ви маєте уявлення, в якому вигляді воно має бути, що регулювати, які статті регулювати? Ми можемо з членами комітету подати окремий закон або попросити головний комітет врахувати при підготовці якогось з їх майбутнього закону.

_____. Ми підготуємо через деякий час. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Оксано.

Я бачу, що у пані Олени піднята рука. Будь ласка, пані Олено.

КОЛОБРОДОВА О.В. Дякую, пане Сергію.

Добрий день, шановні народні депутати! Уповноваженим опрацьовані дані законопроекти. Направлялася позиція на головний комітет. Але я хотіла б зазначити наступне, що чинною редакцією статті 62-2 Кодексу законів про працю встановлено, що в разі виникнення загрози бойової агресії, надзвичайної ситуації роботодавець може надати працівнику і застосувати дистанційну роботу, якщо він має двох або більше дітей віком до 15 років. Таким чином національним законодавством вже врегульоване дане положення.

Крім того, автори законопроекту не встановлюють механізму застосування дистанційної роботи між одним із батьків та відповідним роботодавцем цих батьків. І не надається відповідне доручення Кабінету Міністрів щодо врегулювання цього питання. Вказана пропозиція передбачає надання додаткових довідок, що може ускладнити реалізацію відповідних приписів, зокрема щодо сімей, де один з батьків не працює. І щодо альтернативного законопроекту, то хочу зазначити, що природа надомної роботи не передбачає відряджень і встановлює фіксоване робоче місце працівника, тому пропозиція законотворця, на наш погляд, є зайвою. І таке саме зауваження щодо того, що національним законодавством з урахуванням потреб, пов'язаних із наявністю дітей у працівників, вже встановлена норма застосування дистанційної роботи, в яку включаються і положення, передбачені проектом. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено. Колеги, чи хтось ще хоче долучитися до обговорення? Не бачу піднятих рук. Шановні народні депутати? Теж не бачу.

Тоді переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, як завжди ми по обох рішеннях приймемо свої висновки.

Отже по пункту третьому, щодо проекту Закону (реєстраційний номер 10164). Ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України (реєстраційний номер 10164) за результатами його розгляду в першому читанні повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати. Хто – за?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Хто проти? Немає. Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногосно.

І по пункту четвертому. Ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо удосконалення правового регулювання окремих питань надомної та дистанційної роботи (реєстраційний номер 10164-1) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доопрацювати його до другого читання з врахуванням пропозицій, висловлених в нашому висновку.

Друге, направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Одногосно рішення прийнято.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Анатолійовичу.

Переходимо до пункту п'ятого порядку денного. Пункт п'ятий, про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі (реєстраційний номер 10249). Доповідачем є представник уряду, співдоповідачем голова підкомітету Юлія Миколаївна Гришина.

Хто у нас від уряду доповідач?

ТОКАРЄВА У.Д. Добрий день, пане Сергію. Шановні народні депутати. Токарева Уляна, заступник Міністра соціальної політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, пані Уляно. Будь ласка.

ТОКАРЄВА У.Д. Цей законопроект був розроблений на виконання плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, а також на виконання плану пріоритетних дій уряду України на 2023 рік. І, власне, проектом акту пропонується внести зміни до законів України про запобігання та протидії домашньому насильству, а також про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, про охорону дитинства і про медіацію.

Мета – це, власне, привести їх у відповідність з ратифікованою Конвенцією Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству. Що пропонується? Декілька основних пунктів. Перш за все ми пропонуємо включити в перелік спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб спеціалізовані центри для роботи з дітьми, які постраждали від насильства або стали його свідками, за модель "Барнахус." Ці центри зараз створюються Міністерством юстиції разом з Міністерством соціальної політики та Генпрокуратурою за підтримки дитячого фонду ЮНІСЕФ і вже працюють у дев'яти регіонах України.

Також ми пропонуємо доповнити в законодавстві з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі повноваженнями щодо надання допомоги постраждалим від насильства, сексуального насильства, пов'язаного з війною, СНПК. Це також відповідає статті другої Конвенції, і у зв'язку з збільшенням кількості випадків СНПК на території України нам потрібно врегулювати цю норму.

Також для того, щоб врегулювати роботу "гарячої лінії" з запитань протидії домашньому насильству, ми пропонуємо змінити формулювання, яке буде визначати, що державна установа "Кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей" ми змінюємо на спеціалізовану "гарячу лінію" з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою

статі, зокрема сексуальному, пов'язаному зі збройним конфліктом, та насильству стосовно дітей. Це дозволить нам унормувати роботу урядової "гарячої лінії" з запитань протидії торгівлі людьми та домашньому насильству 1547, яка вже працює на базі державної установи "Урядовий контактний центр" та виконує функцію кол-центру, щоб не створювати нову державну установу.

І також ми пропонуємо заборонити, вірніше, обмежити застосування обов'язкових альтернативних процесів у вирішенні спорів стосовно всіх форм насильства через проведення медіації для подружжя, один з членів якого вчинив домашнє насильство.

І останній пункт – це розмежувати повноваження між центральним та локальним рівнем стосовно і контролю моніторингу та оцінки політики і власне заходів із запобігання домашньому насильству та насильству стосовно жінок. Це основні зміни, які ми пропонуємо внести, і тому дуже просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже, пані Уляно.

Юлія Миколаївна Гришина – співдоповідач від комітету. Будь ласка, Юліє Миколаївно.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, я всіх вітаю! Даний законопроект ми розглянули на засіданні підкомітету з питань вищої освіти, детально обговорили. Дякую пані Улянї за представлення цього законопроекту.

Я, колеги, зараз коротко пройдуся по висновкам, які ми отримали на цей законопроект.

Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту рекомендує прийняти цей законопроект за основу з урахуванням пропозицій комітету.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини пропонує прийняти за основу.

Міністерство фінансів підтримує зазначений законопроект.

Міністерство освіти і науки висловлює ряд зауважень до цього законопроекту, які ми також детально обговорили на засіданні підкомітету.

І тут питання: чи хоче хтось висловитися від Міністерства оборони освіти? Але минулого разу ми розібрались, пройшлись по всім зауваженням. Хочу

сказати, що вони фактично більше не змістовні, а більше є технічними в зв'язку з використанням застарілих термінів.

Міністерство соціальної політики підтримує законопроект. Міністерство внутрішніх справ повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій повідомляє про відсутність пропозицій. Національна академія педагогічних наук підтримує.

У нас було фактично обговорення окремих норм цього законопроекту, на які у членів комітету є дещо інше бачення. Ми хочемо, ми прийняли рішення на підкомітеті запропонувати комітету врахувати окрему думку комітету в зв'язку з тим, що у нас працює робоча група над аналогічним законопроектом і є деякі зауваження і пропозиції, по яких ми прийняли рішення запропонувати комітету.

Зачитати їх, Сергію Віталійовичу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та я думаю, Юліє Миколаївно, ні, бо вони у нас відображені в проекті рішення, повністю у висновку, і ми все одно, я так розумію, що підкомітет пропонує рекомендувати за основу з доопрацюванням якраз із врахуванням тих пропозицій, які в цьому нашому висновку і є. Тому через те, що вони є у всіх, я не знаю, чи варто їх, ви вирішуйте, чи варто їх озвучувати.

ГРИШИНА Ю.М. Добре, так і є.

Тому якщо так підсумувати, то підкомітет пропонує рішення на засіданні комітету підтримати, ухвалити в першому читанні і звернути увагу на ті зауваження, які є у комітеті. Вони викладені всі в проекті рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Юліє.

Давайте по мірі того, як рука була піднята. Пані Олена Колобродова, будь ласка. Пані Олено?

КОЛОБРОДОВА О.В. Уповноважений розглянув даний законопроект 10249. Даний законопроект підтримується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.

Пані Наталіє Романівно, будь ласка.

ПША Н.Р. Дякую. Доброго дня всім, колеги.

Я просто ще раз хочу наголосити на тих висновках, про які згадала пані Юлія, підкомітету. Тому що це суміжним законопроектом 6393-д щодо булінгу дітей ми розширюємо вплив поза закладами освіти на всі сфери, де перебувають діти. І тому з назвою там немає якихось заперечень стосовно дітей, з продовженням формулювання воно підходить. Тільки до другого читання мені важливо дуже, щоб ми напрацювали і було розуміння.

Я от думаю уточнюючі запитання. На сьогодні воно діє у вигляді кол-центру, але по факту десь більше теж є "гарячою лінією", є міністерська лінія, на яку звертаються, і далі воно розподіляється відповідно по тих напрямках, по яких був дзвінок. Це перше, що я уточнюю.

І друге в тому, що я розумію різницю між "гарячою лінією" і кол-центром. Кол-центр мав би опрацьовувати ті дзвінки і відповідно по напрямках пильнувати, на скільки була надана допомога і реалізовано рішення. А "гаряча лінія" тільки розподіляє і якби уже далі ніхто не відслідковує, як все працюється. Уточніть, будь ласка, щоб було розуміння і ми могли добре напрацювати друге читання цього законопроекту і 6393-д.

ТОКАРСВА У.Д. Дякую, пані Наталю, за запитання. Це урядова контактна лінія, тобто вона не належить до сфер управління міністерства, а до сфер управління уряду. І значно полегшує нам роботу із залученням інших секторів. І так, це не просто "гаряча лінія", а це контакт-центр, який далі відслідковує за згодою людини, яка звертається по допомогу, подальшу роботу.

ПША Н.Р. Добре. Тобто на сьогодні кол-центр, але планується перейменувати в "гарячу лінію".

ТОКАРСВА У.Д. Так.

ПША Н.Р. І "гаряча лінія" буде далі відслідковувати, що відбувається з вхідними дзвінками, наскільки вони розподілені і наскільки?

ТОКАРСВА У.Д. Так, буде проводитися і далі моніторинг. Так.

ПША Н.Р. Тобто фактично ви пропонуєте змінити назву кол-центру на "гарячу лінію"? Чи щось змінюється ще по суті?

ТОКАРЄВА У.Д. Ні, по суті ми не змінюємо.

ПША Н.Р. Окей. Я наразі вашу відповідь почула. Будемо тоді на зв'язку, якщо будуть питання, то ще звернемося. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Я вас попрошу, пані Олена, опустіть, будь ласка, руку, а то ми вас будемо кожного разу вважати, що ви хочете виступити по законопроекту. Дякую.

КОЛОБРОДОВА О.В. Дякую. Я перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нормально.

Олександр Маркович, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Шановні народні депутати, відповідальність за домашнє насильство передбачено в кримінальному, адміністративному, цивільному законодавстві. І якщо брати Кримінальний кодекс, який в мене зараз в руках, то тут ціла низка статей передбачає відповідальність за домашнє насильство: і побої, і мордування, і економічне насильство, сексуальне насильство. Розділ XIV-І передбачає обмежувальні заходи за домашнє насильство. Тобто норм правових, які передбачають відповідальність, у нас достатньо. Питання в правдивості, в статистиці.

Якщо брати статистику, Національна академія правових наук збирає її з різних відомств. У поліції вона одна, в судовій адміністрації буде інша, в прокуратурі буде третя. В Міністерстві освіти і науки, яке цими питаннями теж цікавиться, чи в Міністерстві соціальної політики є низка протиріч.

І було б добре, якби депутати, ми готові у цьому співпрацювати з вами, це не є профільним завданням Комітету з питань освіти і науки, скоріше це Комітету правоохоронної діяльності, але спільно упорядкувати статистику, яка характеризує домашнє насильство.

Якщо брати поліцію – це сотні тисяч. У прокуратурі – менше. В судовій – буде менше. Але воно протирічить, будемо говорити, реальному стану, а це заважає планувати попереджувальні запобіжні заходи і врешті-решт реагувати на домашнє насильство. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

Пані Уляно, будь ласка, я так розумію, є репліка.

ТОКАРЄВА У.Д. Так, дякую, пане Сергію.

Власне, ми дуже добре усвідомлюємо цю проблему, тому зараз завершила свою роботу міжсекторальна робоча група, яку ми створили в тому числі на реагування по ратифікації Конвенції Ради Європи. І ця група якраз розробила всі необхідні інструменти для збирання даних з питань запобігання та протидії домашньому насильству.

Наступним кроком буде цифровізація цього процесу. І ми дуже сподіваємося, що 2024 року ми запустимо цей процес абсолютно діджиталізований по збору даних, які будуть доступні для всіх і будуть об'єктивними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже, колего.

Чи ще хтось хоче долучитися до обговорення проекту закону? Якщо ні, то переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України (реєстраційний номер 10249), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу та доопрацювати до другого читання з урахуванням пропозицій, висловлених у цьому висновку. Друге. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, який є головним з опрацювання цього законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

_____ . ...за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт шостий. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності" щодо вдосконалення процедури передачі окремого індивідуально визначеного майна (крім нерухомого майна) з державної у комунальну власність (реєстраційний номер 10167). Доповідачем є Валерій Вікторович Колюх, наш колега і автор законопроекту. Співдоповідачем Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

Валерію Вікторовичу, вам, будь ласка, слово як автору законопроекту.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, актуальність даної законодавчої ініціативи пов'язана з тим, що для відновлення освітнього процесу в закладах освіти необхідно здійснити оновлення та заміну значної кількості майна, що було пошкоджене або зовсім знищене. А ефективне управління закладами освіти та майном, що за ними закріплено, є дійсно запорукою належного розвитку освітнього процесу.

Проте на сьогодні, слід зазначити, на балансі державних підприємств, установ та організацій перебуває значна кількість державного, окремого індивідуально визначеного майна, що не використовується ними та може бути використане іншими суб'єктами господарювання, в тому числі закладами освіти.

На сьогодні відповідно до Закону "Про передачу об'єктів права державної і комунальної власності" існує занадто забюрократизована процедура передачі індивідуально визначеного майна, на це потребується окреме рішення Кабінету Міністрів України.

Дана законодавча ініціатива намагається дозволити спростити вказану процедуру щодо передачі індивідуально визначеного майна, наголошу, за виключенням нерухомого майна, і ця процедура передбачає спрощення цієї передачі шляхом передачі окремого індивідуально визначеного майна, закріпленого за підприємствами, установами та організаціями, з державної у комунальну власність відповідно здійснювалась за рішенням органів уповноважених управляти державним майном, а потім погоджувалися лише з центральними органами виконавчої влади з питань економічної політики та підприємством балансоутримувачем. Дане майно, передача майна здійснюватиметься на безоплатній основі.

Дана процедура дійсно не потребуватиме постійних розпоряджень Кабінету Міністрів України, нехай займаються більш загальнодержавними питаннями і це дасть змогу передавати це майно комунальним закладам, у тому числі освітнім закладам.

Дійсно, потреба в даному законопроекті виникла після того, як ми стикнулися, в тому числі в освітньому комітеті, з процедурою передачі цього майна, навіть підручники, які закупаються за державні кошти, і стояло питання зтягування їх передачі закладам освіти, які знаходяться в комунальній власності. Є прецеденти по Україні у передачі, наприклад, зтягування передачі комп'ютерів, які були у використанні, при оновленні матеріально-технічної бази закладами і установами.

Тобто в даному випадку це все спростить занадто процедуру, і відповідно я прошу комітет підтримати даний законопроект за основу, а вже профільний парламентський Комітет з питань економічної політики, я думаю, може його доопрацювати до другого читання. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Вікторовичу.

Будь ласка, Сергію Валерійовичу.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Я зосереджуся на висновках стейкхолдерів, бо про важливість цього законопроекту і новели, які закладені в ньому, Валерій Вікторович докладно розповів.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції до Європейського Союзу визнав положення такими, що регулюються національним законодавством, тобто немає зауважень та пропозицій.

Міністерство фінансів підтримує зазначений законопроект.

Міністерство освіти висловило певні зауваження до законопроекту, але вони стосуються термінології, тобто викласти там слова та знаки такі-то по-іншому і так далі.

Міністерство економіки підтримує законопроект за умови доопрацювання, звертаючи там на певні теж вживання застарілих термінологічних конструкцій, при цьому пропонує все ж таки відпрацювати у випадку його прийняття в першому читанні певні нюанси, пов'язані з передачею та взаємодією з Фондом державного майна.

Зауважу, бо на підкомітеті нам надавали інформацію колеги з Фонду держмайна щодо відсутності своєї позиції офіційної. Я зауважу, що у нас є офіційна позиція Фонду держмайна. Фонд держмайна вважає, що законопроект потребує доопрацювання, звертаючи увагу на, скажімо так, невелику залученість Фонду держмайна у цей процес відповідно до цього законопроекту.

Далі. Національна академія наук висловила певні пропозиції і зауваження. Враховуючи, що тут з нами президент Національної академії, я не буду на них зосереджуватися, віцепрезидент, але я дивлюся у майбутнє.

Відповідно до цього підкомітет ухвалив наступне рішення. Пропонувати комітету рекомендувати Верховній Раді відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради" цей законопроект (реєстраційний номер 10167) прийняти за основу і направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, який є головним з опрацювання цього законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Валерійовичу.

От якраз, вочевидь через те, що Фонд державного майна вважав, що він не дуже залучений, з нами на зв'язку є пан Денис Шугалій якраз з Фонду державного майна, який підняв руку і хоче долучитися до обговорення.

Будь ласка, пане Денисе.

ШУГАЛІЙ Д.А. Добрий день, шановні колеги!

Питання обговорення цього законопроекту на минулому підкомітеті я виступав і казав, що питання, проблематика в тому, що в новому законопроекті відсутнє погодження передачі з державної у комунальну власність, погодження з боку Фонду держмайна. Позиція не змінюється. Тобто вибування з державної власності в комунальну, тобто по факту це в принципі вибування з державної власності повинно погоджуватися з Фондом держмайна, і це визначено в тому числі 75 статтею Господарського кодексу, де описані випадки, коли державне майно вибуває в комунальне і проходить погодження. Тобто якщо в такому вигляді прийняти, як зараз, то це буде колізія з Господарським кодексом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе. Колеги, чи ще готовий хтось долучитися до обговорення? Ні. Чудово. Тоді переходимо до прийняття рішення.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України (реєстраційний номер 10167), поданого народним депутатом України Валерієм Вікторовичем Колюхом та іншими народними депутатами, прийняти за основу.

Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, який є головним з опрацювання цього законопроекту. Прошу проголосувати. Хто – за?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Бачу.

Хто проти? Хто утримався? Немає. Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного

ГРИШИНА Ю.М. Теж за, Сергію Віталійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Миколаївно, як завжди дякую вам щиро.

ГРИШИНА Ю.М. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, пункт сьомий порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про авторське право і суміжні права" для забезпечення та реалізації освітнього процесу (реєстраційний номер 10082). Доповідачем має бути пан Іван Калаур, наш колега, автор законопроекту. Я так бачу, що його з нами немає. Співдоповідачем є Олена Георгіївна Лис.

Олено Георгіївно, будь ласка.

ЛИС О.Г. Дякую.

Доброго дня, колеги. Даний законопроект не є головним до розгляду в нашому комітеті. Головний комітет – це Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Даний законопроект про авторське право і суміжні прав щодо уточнення умов та доповнення випадків вільного використання творів для забезпечення реалізації освітнього процесу. У пояснювальній записці до законопроекту, зазначено, що його метою є створення умов для розвитку сфери освіти за рахунок забезпечення здобувачів освіти та педагогічних, науково-педагогічних працівників навчального закладу або працівників наукової установи друкованими і електронними навчальними виданнями.

Ми розглянули ретельно даний законопроект на засіданні підкомітету загальної середньої освіти, інклюзивної освіти і освіти на тимчасово окупованих територіях і при розгляді опирались на висновки від міністерств, а також від Національної академії наук, на висновки Головного науково-експертного управління і відповідальних комітетів Верховної Ради.

Якщо коротко по суті, то даний законопроект має багато зауважень, на які ми зважили, ми заслухали також експертів з їхніми висновками і дійшли до виводу на засіданні підкомітету: направити даний законопроект на доопрацювання автору законодавчої ініціативи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Чи хтось бажає виступити з приводу цього законопроекту?

ШАТОВА І.О. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, пані Інна Шатова, заступник начальника управління Мінекономіки. Будь ласка.

ШАТОВА І.О. Доброго дня, шановні народні депутати, доброго дня, члени комітету.

Я дуже вдячна за представлену пані Оленою позицію на попередньому підкомітеті. І ми з боку Мінекономіки надавали свої ґрунтовні зауваження, вони не є технічними, вони є по суті, юридичній суті запропонованих законопроектом норм, і тому ми вдячні за позицію підкомітету щодо повернення законопроекту на доопрацювання. Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ми вам дякуємо, пані Інно.

Пан Олександр Маркович Бандурка, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Шановний Сергію Віталійовичу, я не буду детально зупинятися на науково-експертному висновку до проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про авторське право та суміжні права", оскільки вже і голова підкомітету висловила. Ми цю позицію підтримуємо.

М'яко кажучи, певний єралаш є в самому законопроекті і в протиріччях, які існують і з сучасним законодавством, і невизначеності багатьох термінів та мети цього законопроекту. Тому безумовно, що його підтримувати не можна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

Колеги, чи є хтось бажаючий ще прийняти участь в обговоренні прекрасного проекту рішення, який ми.

_____ . Сергію Віталійовичу, два слова можна додати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно, пане Олеже, будь ласка.

_____ . Шановне товариство, підтримуючи саму ідею, заради якої і створений ось цей проект, хочу сказати, що Національна академія наук доволі ґрунтовно опрацювала його і зробила 7 зауважень по суті і одне загальне. І висновок у нас тут доволі простий – ми підтримуємо ідею, яку висловила Олена Лис, щоб відправити його на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи,

тим більше, що наш шлях до Європи вимагає доволі детального опрацювання і вимагає того, щоб ми звірювали всі ці наші проблеми, пов'язані зокрема з інтелектуальною власністю і з директивами Європейського Союзу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Олексійовичу. Абсолютно повністю підтримую ваші тези.

Шановні колеги, чи є ще бажаючі взяти участь в обговоренні? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону (реєстраційний номер 10082), поданий народним депутатом України Калауром та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, який визначено головним комітетом з розгляду даного законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати. Хто утримався? Проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Анатолійович з нами.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт восьмий, про конкурсний відбір робіт на іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук на 2024 рік.

Валерію Вікторовичу, будь ласка, вам слово як голові підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Добре.

Шановні колеги, на сьогодні слід зазначити, що надійшло на конкурс на стипендії 2024 року 56 робіт. Вони вже всі пройшли технічну експертизу. Проте одна вимога не відповідає положенню про конкурсні роботи, оскільки подана не від належної установи, мова іде ні про освітній заклад, ні Міністерство освіти, ні

Академія наук, а громадська організація, яка не є науковою установою, тому ми маємо прийняти рішення про відхилення даної роботи з подальшою участю в конкурсному відборі. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже шкода. Насправді мінус одна робота, ну а що зробиш. Положення є положення, відповідність теж.

Колеги, чи є потреба в обговоренні цього проекту рішення? Ні.

Тоді ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше, інформацію про конкурсний відбір робіт на іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук на 2024 рік взяти до відома.

Погодитись з висновками експертів та зняти з подальшого конкурсного відбору на стипендії на 2024 рік роботу Семенець-Орлової Інни Андріївни.

Третє, звернути увагу Міністерства освіти і науки України на необхідність ретельної перевірки подань на відповідність вимогам конкурсного відбору.

Четверте, перелік подань на конкурсну стипендію на 2024 рік опублікувати в установленому порядку в газеті Верховної Ради України "Голос України" та розмістити на офіційному вебсайті Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову підкомітету Валерія Вікторовича Колюха.

Хто – за, прошу проголосувати?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до останнього пункту порядку денного – це пункт "Різне". Шановні колеги, поки ви думаєте над тим, чи є у вас щось в "Різному", в мене є. Шановні колеги, ви знаєте, що в нас кожного року ми визначаємо іменними стипендіями Верховної Ради України молодих учених – докторів наук. Минулого разу, ми з вами минулого року сформулювали для них декілька напрямів наукових робіт, на які би ми хотіли як комітет отримати, скажімо так, результати їх наукових досліджень.

Ми тоді сформували з вами 5 тем. На жаль, лише за однією тематикою була подана конкурсна робота на стипендію 2024 року, результативного завершення якої ми будемо чекати для того, щоб врахувати результати в своїй роботі.

В зв'язку з цим є пропозиція, яка традиційно вже, і прохання до всіх членів комітету, подати попередні тематики, на які б ви хотіли, щоб звернули увагу в своїх наукових дослідженнях молоді вчені – доктори наук, які будуть подаватися на стипендію на 2025 рік. Тому я прошу вас всіх до 15 січня дати своє бачення тих тем, які би стосувалися освіти, науки та інновацій, на які би ви хотіли, щоб молоді вчені звернули увагу під час підготовки і проведення своїх наукових досліджень. Я вам буду як голова комітету безмежно вдячний, як і наш секретаріат.

Тому прошу до 15 січня, якщо в когось будуть, подати свої теми. Причому сформулювати їх, я думаю, бажано не дуже широко, а максимально конкретно, тому що люди іноді губляться, коли бачать тему, наприклад, "Реформування національної системи оплати праці вчителів в Україні". Да? Там є маса підтем, на кожную з них можна було б зробити окреме наукове дослідження. А на таку велику тему люди просто, очевидно науковці бояться братись за роботу, тому що тема занадто велика. А вони до своєї роботи ставляться дуже відповідально. Тому, колеги, до 15 січня чекаємо на ваші пропозиції для того, щоб ви дали дороговказ молодим вченим в напрямках їх наукових досліджень. Буду дуже вдячним. Дякую.

Колеги, чи є у когось ще в "Різному" щось?

Якщо ні, то, шановні колеги, у мене є підозра, що це, можливо, останнє засідання нашого комітету цього року. Тому я хочу кожному з членів комітету і всім нашим стейкхолдерам, які регулярно долучаються до засідань нашого комітету, дають свої експертні висновки і взагалі експертизою своєю власною і особистою підтримують нашу спільну роботу, хочу подякувати за цей дуже непростий рік. І хочу побажати всім гарних свят, спокійних свят і якнайшвидшої Перемоги для нашої країни. Щиро вам всім дякую!

Засідання комітету оголошую закритим. До наступних зустрічей, всього найкращого.